

ویژگی‌ها و چالش‌های ماشینکاری مواد سخت

محمد مهدی ابوترابی^۱، داریوش بهارلویی^۲

۱ استادیار دانشکده مهندسی مکانیک، دانشگاه یزد، یزد، abootorabi@yazd.ac.ir

۲ دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی مکانیک، دانشکده مهندسی مکانیک، دانشگاه یزد، یزد

تاریخ دریافت: ۱۳۹۴/۱۲/۲۵

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۵/۰۱/۱۷

چکیده

اصطلاحاً به کلیه فرایندهای ماشینکاری که روی موادی با سختی بیشتر از HRC ۴۵ انجام می‌شود، ماشینکاری مواد سخت یا سخت تراشی گفته می‌شود. با پیشرفت صنعت خودروسازی و صنایع هواپضا، نیاز به استفاده از قطعات پیچیده با ویژگی‌های خاص نیز ایجاد شد؛ این امر مستلزم پیشرفت فرایندهای شکل‌دهی مواد برای تولید اقتصادی این قطعات است. در گذشته برای ماشینکاری مواد سخت مانند سوپرآلیاژها از فرایندهایی چون ماشینکاری تخلیه الکتریکی^۱، که در آن ابزار با قطعه کار به طور مستقیم در تماس نیست، استفاده می‌شد، اما با پیشرفت ماشین‌ابزارها و ابزارهای برش ماشینکاری مستقیم این مواد ممکن شد. بهدلیل وجود نیروهای برشی و دمای بالا، در این نوع ماشینکاری ابزار برشی باید دارای مقاومت سایشی، استحکام، چermگی و پایداری حرارتی بالا در دماهای زیاد باشد. بهدلیل وجود نیرو و دمای بسیار زیاد، انتخاب پارامترهای ماشینکاری یکی از فاکتورهای بسیار مهم در سخت تراشی است و هرگونه خطأ در انتخاب این پارامترها سبب بروز آسیب‌های جدی در ابزار برش و حتی ماشین‌ابزار می‌شود. فرزکاری، تراشکاری، رزووه تراشی، برقوزنی و سایر فرایندهای ماشینکاری بر روی مواد سخت، زیرمجموعه عملیات سخت تراشی هستند.

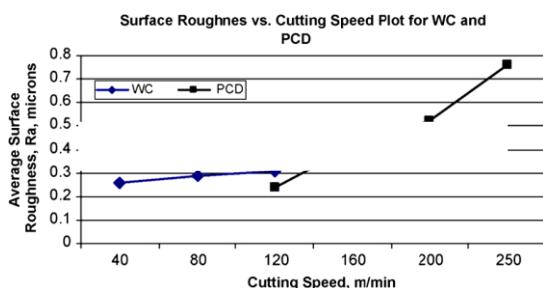
واژگان کلیدی: سخت تراشی، ابزار برشی، ابزار واپر، پوشش ابزار

۱. مقدمه

مناسبی برای سنگزنانی قطعات شده است. این قطعات سخت معمولاً از جنس سوپرآلیاژها، فولادها (فولادهای یاتاقان، فولادهایی که روی آنها کار سرد یا گرم انجام شده، فولادهای تندربر و جز این‌ها)، چدن‌های سخت‌کاری شده، کاربایدها و کامپوزیت‌های فلزی و سرامیکی هستند [۱]. مواد سخت دارای استحکام خوب در دمای بالا، مقاومت بالا در برابر خستگی، خوش و سایش هستند و بهمین دلیل جایگاه ویژه‌ای در صنایع

ماشینکاری سخت به فرایند جداسازی برآید از قطعات با سختی بالای HRC ۴۵ توسط ابزارهای برشی گفته می‌شود که معمولاً محدوده سختی این مواد بین ۵۸ تا ۶۸ HRC است [۱]. در حال حاضر، از عملیات سخت تراشی برای پیش‌پرداخت یا پرداخت نهایی با دقیقی مشابه عملیات سنگزنانی استفاده می‌شود. در بین فرایندهای ماشینکاری مواد سخت، عملیات تراشکاری این‌گونه مواد بیشتر مورد توجه پژوهشگران قرار گرفته و جایگزین

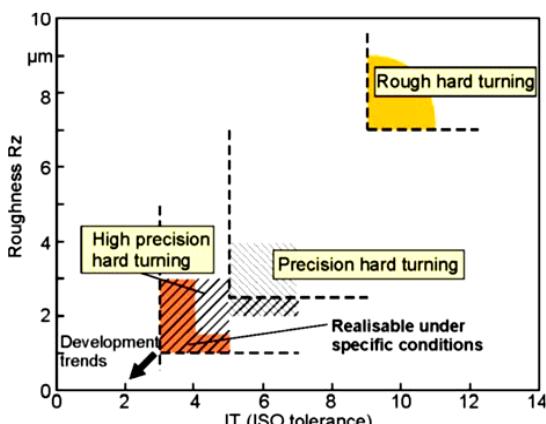
حاصل از مطالعه آنها در مجموع نشان داد که برای رسیدن به بیشترین نرخ برداشت براده در ماشینکاری آلیاژ Ti6Al4V، ابزار تنگستن کارباید بدون پوشش برای سرعت ۴۰ تا ۸۰ متر بر دقیقه و ابزار الماس چندکریستالی برای سرعت ۱۲۰ تا ۱۶۰ متر بر دقیقه مناسب است.

شکل ۱. نمودار زبری سطح در سرعت‌های برشی مختلف برای ابزار تنگستن کارباید بدون پوشش و الماس چندکریستالی [۷]

۲. تراشکاری مواد سخت

ماشینکاری مواد سخت نیازمند ابزار خاص با خاصیت ضد سایش زیاد و حفظ سختی در دماهای بالاست. در سخت‌تراشی، از ابزارهای نیترید سیلیکون، کاربایدهای زینترشد، سرمتهای الماس‌های چندکریستالی، سرامیک‌ها و CBN‌ها استفاده می‌شود. ابزار CBN با سختی فوق العاده در دمای بالا، استحکام فشاری و چرمگی بالا، از ابزارهای پرکاربرد و محبوب در ماشینکاری مواد سخت است. فرایند تراشکاری مواد سخت براساس استاندارد ایزو، مطابق شکل ۲، به سه دسته سخت‌تراشی خشن، سخت‌تراشی دقیق و سخت‌تراشی خیلی دقیق تقسیم‌بندی می‌شود. با کنترل شرایط برشی می‌توان به زبری سطح کمتر از ۱ میکرومتر رسید [۸].

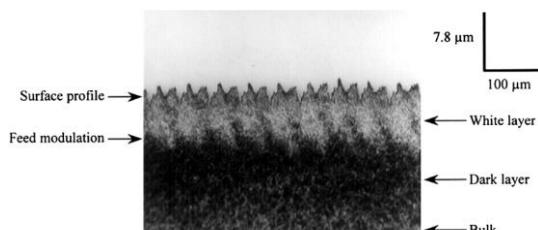

شکل ۲. زبری سطح در تراشکاری مواد سخت [۷]

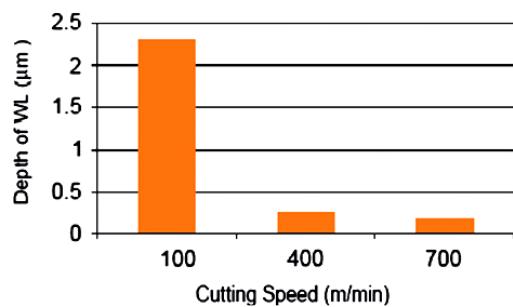
پیدا کردند. امروزه از این مواد در ساخت تجهیزاتی چون قطعات موتور موشک، هواپیما و انواع توربین‌ها، تجهیزات ماشین‌های شکل‌دهی مواد مانند انواع قالب‌ها و تجهیزات صنایع پتروشیمی استفاده می‌شود [۲]. از خواص ویژه سوپرآلیاژها می‌توان به حفظ استحکام در دماهای بالا، کارسختی سریع در حين ماشینکاری، وجود ذرات ساینده کاربیدی در ریزساختار، هدایت حرارتی پایین و تمایل براده به جوش خوردن روی لبه ابزار و تشکیل لبه انباشته اشاره کرد [۳]. خواص ویژه این مواد، عملیات ماشینکاری آنها را با چالش‌های جدیدی روبرو کرده و پیشرفت هرچه بیشتر در زمینه ماشین‌های ابزار و ابزارهای برشی را بهدلیل داشته است. یکی از اهداف ماشینکاری، رسیدن به سلامت و صافی سطح بالاست؛ در این زمینه تحقیقات بسیاری نیز انجام شده است. اگر مایع روانکار به طور مناسب استفاده شود، سبب بهبود صافی سطح، افزایش عمر ابزار و دقت ابعادی می‌شود [۴]. در دو دهه گذشته استفاده از روش روانکاری کمینه^۲ برای بهبود شرایط ماشینکاری مطالعه شده است [۵]. در این روش، روغن طبیعی گیاهی یا ترکیب شیمیایی تجزیه‌پذیر بهوسیله هوا فشرده به لبه برنده ابزار پاشیده می‌شود. مقدار روانکار استفاده شده در این روش بین ۱۰ تا ۱۰۰ میلی‌لیتر بر ساعت است که بسیار کمتر از مقدار روانکار استفاده شده در روش‌های معمول است. یزید و همکاران (۲۰۱۱) سلامت سطح آلیاژ اینکوئل ۷۱۸ سخت‌تراشی شده، توسط ابزار کاربایدی با روکش PVD^۳ را بررسی کردند [۶]. در این پژوهش، سخت‌تراشی به دو روش خشک و روانکاری کمینه انجام و تأثیر مثبت استفاده از روش روانکاری کمینه بر صافی سطح قطعه کار ثابت شد.

از دیگر پارامترهای مهم در ماشینکاری مواد سخت، انتخاب ابزار مناسب است. انتخاب درست ابزار سبب بالارفتن کیفیت قطعه و عمر ابزار می‌شود. نورالامین و همکاران (۲۰۰۷) مطالعات خود را روی ماشینکاری آلیاژ Ti6Al4V توسط ابزار تنگستن کارباید بدون پوشش^۴ و الماس چندکریستالی^۵ انجام دادند [۷]. آنها تأثیر استفاده از این دو ابزار را بر عوامل مختلفی چون ارتعاش ایجادشده در ماشین ابزار، نوع براده ایجادشده، زبری سطح و سایش ابزار بررسی کردند. شکل ۱ صافی سطح قطعه سخت‌تراشی شده را در سرعت‌های مختلف، توسط دو ابزار تنگستن کارباید و الماس چندکریستالی نشان می‌دهد. نتایج

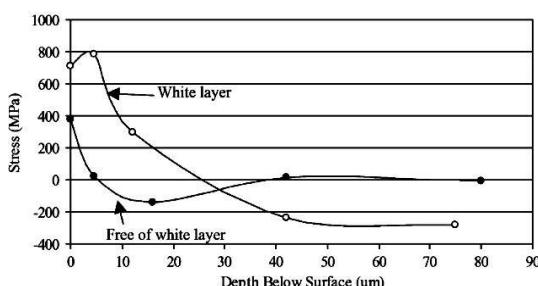
در فشار و حرارت زیاد می‌تواند باعث ورقه‌ورقه شدن و در نهایت شکست قطعه گردد [۱۰]. همچنین، تشکیل این لایه سبب افزایش تنش پسماند در قطعه کار می‌شود (شکل ۶).

شکل ۴. لایه سفید روی سطح سخت تراشی شده فولاد AISI 52100

شکل ۵. تأثیر سرعت برشی بر عمق لایه سفید [۱۱]

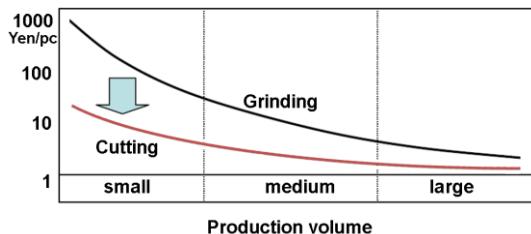

شکل ۶. تأثیر لایه سفید بر تنش پسماند سطح بهسته داخل آن [۱۲]

۳. ابزار برشی در سخت تراشی

در فرایند سخت تراشی بدلیل وجود نیروهای برشی و دمای بسیار بالا در منطقه برش، انتخاب مناسب ابزار برشی از اهمیت زیادی برخوردار است. مقاومت به سایش و خوردگی و عمر بالای ابزار از مهمترین پارامترهای مؤثر در کاهش هزینه تولید است. ابزار برشی باید از مقاومت به سایش بالا، بهخصوص در دما و فشار زیاد، برخوردار باشد. عمر ابزار برشی متأثر از فاکتورهایی چون جنس، هندسه، میکروساختار و نوع پوشش ابزار است؛ برای دستیابی به تولید انبوه و اقتصادی باید تمامی این فاکتورها مورد توجه باشند [۱۳]. پوشش‌دهی ابزار تأثیر

فرایند تراشکاری مواد سخت اغلب در سرعت بالا و پیشروی و عمق برش کم برای عملیات پیش‌برداخت و پرداخت نهایی استفاده می‌شود. سرعت برشی گزارش شده در عملیات سخت تراشی بین ۱۰۰ تا ۲۵۰ متر بر دقیقه، نرخ پیشروی بین ۰/۰۵ تا ۰/۱۵ میلی‌متر بر دور و عمق برش کمتر از ۰/۲ میکرومتر متوسط ۰/۴ تا ۰/۸ میکرومتر و تولرانس گردی ۲ تا ۳ میکرومتر دست یافت [۱]. با توجه به این مشخصات، فرایند سخت تراشی را با عملیات سنگزنان مقایسه می‌کنند. در شکل ۳، هزینه نسبت به حجم تولید در فرایندهای سخت تراشی و سنگزنان با هم مقایسه شده است. در حجم‌های مختلف تولید، هزینه فرایند سخت تراشی کمتر از سنگزنان است.

شکل ۳. نسبت هزینه به حجم تولید

در فرایندهای سنگزنان و سخت تراشی [۱]

اگرچه فرایند تراشکاری مواد سخت بسیار مورد توجه است، اما دارای محدودیتهایی است که مهم‌ترین آنها عبارت از: ۱. تشکیل لایه سفید روی سطح قطعه کار که در شکل ۴ به وضوح در سخت تراشی فولاد AISI 52100 قابل مشاهده است.

۲. وجود تنش‌های پسماند کششی در قطعه که با ضخامت لایه سفید رابطه مستقیم دارد.

۳. بروز خطاهای ابعادی - هندسی و زبری سطح که در اثر سایش ابزار ایجاد می‌شود.

لایه سفید یک لایه خارجی بسیار نازک روی سطح قطعه کار و سخت‌تر از لایه‌های زیرین قطعه کار است. سرعت برشی روی عمق لایه سفید اثرگذار است. به این صورت که با افزایش سرعت برشی، عمق این لایه کاهش می‌یابد (شکل ۵). وقتی حرارت منتقل شده به قطعه زیاد شود، لایه سفید روی سطح تازه ماشینکاری شده قطعه کار تشکیل می‌شود. لایه سفید

ماشینکاری با ابزار واپر می‌توان به نرخ برداشت برآده بیشتر و کیفیت سطح بهتر دست یافت. در شعاع واپر، لبه برندۀ ابزار متشکل از دو شعاع منحصر به فرد است (بهش الف از شکل ۸)، اما لبه برشی در ابزارهای معمولی یک شعاع است (بخش ب از شکل ۸). از مقایسه ابزارهای سرامیکی متداول با ابزار با هندسه واپر در ماشینکاری فولاد سخت‌کاری شده AISI 5140 نتایج زیر به دست آمده است [۹]:

۱. در ماشینکاری به‌وسیله ابزار با هندسه واپر، گودال فرسایش در ابزار ایجاد نمی‌شود
  ۲. در ابزار با هندسه واپر، سایش در لبه ابزار به صورت یک شیار کوچک ایجاد می‌شود
  ۳. با ابزار با هندسه واپر می‌توان به صافی و سلامت سطح بهتری نسبت به ابزارهای متداول دست یافت
- گودات و همکاران (۲۰۱۱) در پژوهشی تأثیر ماشینکاری فولاد AISI 52100 به‌وسیله ابزار PCBN با هندسه واپر را بر زبری سطح، سلامت سطح و تنفس پسماند بررسی کرده و تأثیر مثبت هندسه واپر را بر این فاکتورها اثبات کردنده [۱۷]. تأثیر پیشروی ابزار بر زبری سطح نهایی قطعه در ابزارهای واپر بسیار کم است و محدودیت‌ها برای افزایش نرخ برداشت ماده کمتر می‌شود. در ماشینکاری با ابزار واپر، ضخامت لایه سفید و در نتیجه مقدار تنفس پسماند نهایی قطعه کار کاهش می‌یابد.

۳-۲. ابزار برشی دورانی

از جمله مشکلات ایجادشده در تراشکاری مواد سخت، که سبب افزایش هزینه و کاهش کیفیت سطح قطعه کار می‌شود، سایش ابزار است. توسعه ابزارهای دورانی سبب افزایش نرخ براده‌برداری و کاهش سایش ابزار شده است. در این ابزارها از اینسرت‌های دایره‌ای استفاده می‌شود (شکل ۹) و همزمان با عمل برش، چرخش اینسرت باعث خنکشدن لبه برش در اثر تماس با هوا می‌گردد [۱۸].

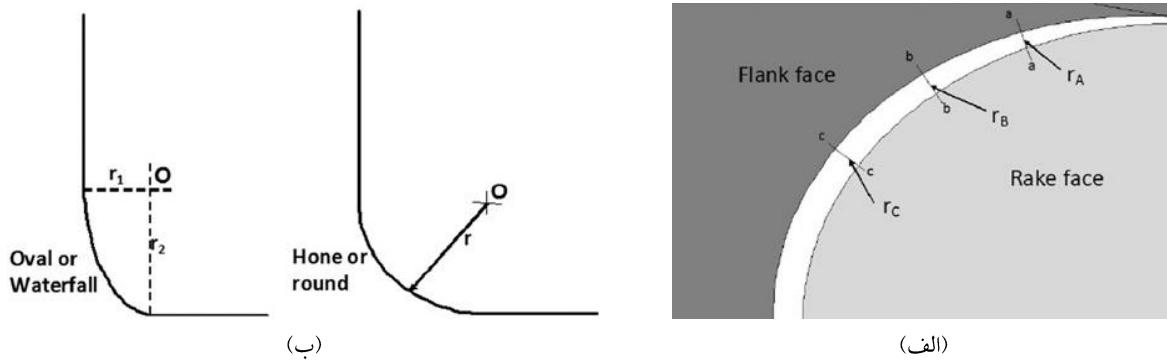
کیشاوی و همکاران (۲۰۱۲) در پژوهشی سایش ابزار در فرایند سخت‌تراشی به‌وسیله ابزار دورانی را بررسی کرده‌اند [۱۹]. مطالعات آنها نشان‌دهنده افزایش عمر ابزار دورانی در ماشینکاری فولاد سخت‌کاری شده AISI 4340 در مقایسه با ابزارهای ثابت است (شکل ۱۰). هیچ‌گونه اثری از گودال فرسایش در ابزار دورانی در این تحقیق مشاهده نشده است.

زیادی بر عمل برش دارد و نقش مهمی در افزایش عمر ابزار ایفا می‌کند. بنگا و همکاران (۲۰۰۹) تأثیر انواع پوشش بر عمر ابزار در فرایند سخت‌تراشی را بررسی کرده و دریافتند که بدون در نظر گرفتن هندسه ابزار، عمر ابزار برشی محافظت شده با روکش TiAlN تا $1/35$ برابر نسبت به ابزار بدون پوشش افزایش پیدا می‌کند [۱۴]. پوشش روی ابزار سبب افزایش سختی سطح ابزار، کاهش ضربی اصطکاک و محافظت لبه برشی در برابر دمای بالای ماشینکاری می‌شود. تأثیر انواع پوشش ابزار بر رفتار سایشی در مطالعات کالیشکان و همکاران (۲۰۱۳) بررسی شده است [۱۵]. آنها بیان کرده‌اند که انتخاب نوع پوشش مهم است، اما نباید تأثیر انتخاب روش پوشش‌دهی و همچنین میکروساختار لبه برش اصلی قبل و بعد از پوشش‌دهی را نادیده گرفت.

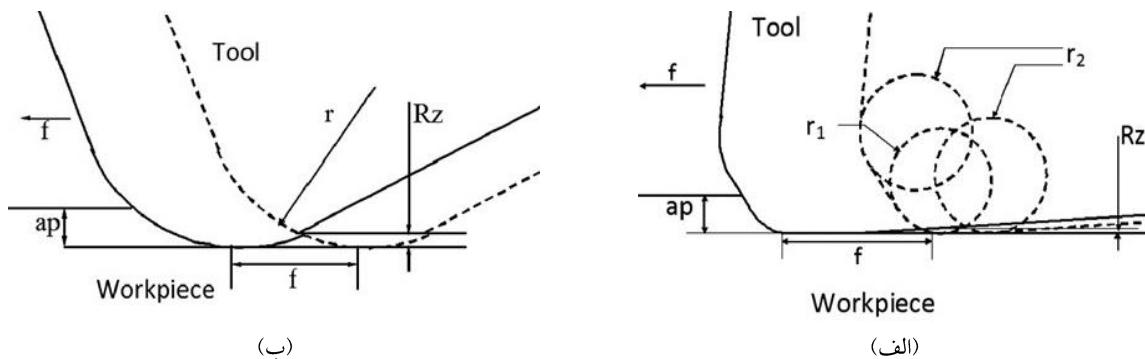
دنکنا و همکاران (۲۰۱۴) پوشش‌دهی ابزارهای کاربایدی در ماشینکاری مواد سخت را بررسی کرده و دریافتند که ترکیب جنس ابزار با نوع پوشش، مهمترین عامل در ایجاد سایش ابزار است [۱۶]. در حین ماشینکاری مواد سخت، استفاده از شرایط برشی مناسب مهم است. شرایط برشی باید به‌گونه‌ای انتخاب شود که بتوان از نهایت ظرفیت ابزار برشی به معنای بیشترین مقدار بهره‌برداری از نهایت ظرفیت ابزار برشی است. شعاع لبه برش عمق برش و پیشروی در عملیات برش با حفظ خواص مطلوب قطعه کار و عمر بهینه ابزار برشی است. شعاع لبه برش متغیر (بخش الف از شکل ۷)، از جهاتی چون کاهش و انتقال حرارت تولیدشده در راستای لبه برشی، ایجاد کرنش پلاستیک کمتر در قطعه کار و کاهش سایش ابزار بسیار کارآمد است. شعاع لبه برش بزرگ‌تر سبب ایجاد ارتعاش و پدیده چتر می‌شود که ثبات و صلیبیت بیشتر ماشین ابزار را می‌طلبد. افزایش شعاع لبه برش (بخش ب از شکل ۷) سبب کاهش زبری سطح می‌شود و بر نیروی اصلی برش اثر می‌گذارد [۹]. شعاع کوچک‌تر لبه برش باعث کاهش و لبه پخ‌خوردگی سبب افزایش نیروی برش می‌شود. ابزارهای کاربایدی و پوشش‌دار مقاومت به سایش بالایی دارند و دمای کمتری ایجاد می‌کنند. در این ابزارها مقدار گودال فرسایش نزدیک به صفر است و فقط آستانه فرسایش به وجود می‌آید [۹].

۳-۱. ابزار با هندسه واپر

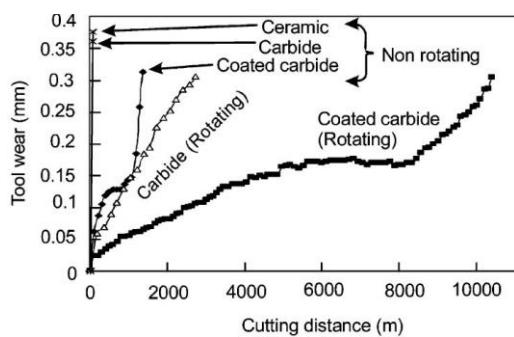
ابزار با هندسه واپر دارای نوعی لبه برشی با زاویه و شعاع خاص است که برای ماشینکاری فلزات سخت طراحی شده است. در

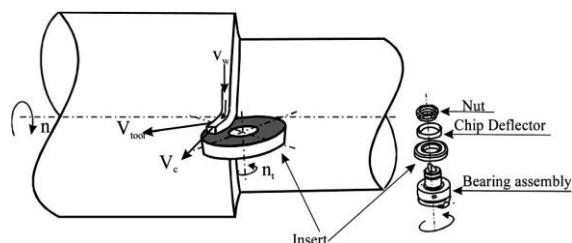
شکل ۷. نمایی از (الف) ابزار گرد با شعاع لبه برش متغیر، (ب) ابزار با لبه ییضوی و گرد [۹]

شکل ۸ نمایی از (الف) ابزار با هندسه واپر (r_1 و r_2) و (ب) ابزار با هندسه معمولی [۱۸]

شکل ۱۰. مقایسه مقدار سایش ابزارهای دورانی و ثابت در سخت تراشی فولاد AISI 4340 [۱۹]

شکل ۹. نمایی شماتیک از ابزار دورانی در حال ماشینکاری [۲۰]

ایجاد شد. در حال حاضر این جریان به یکی از حوزه‌های اصلی رقابت در زمینه ماشینکاری تبدیل شده و بمسرعت در حال پیشرفت است. در این مقاله به معرفی سخت تراشی، مزایا و معایب آن و برخی تحقیقات منتشر شده در این زمینه پرداخته شده است. سخت تراشی با کاهش مراحل تولید، انرژی مصرفی کل، آثار مخرب زیست محیطی و حذف محدودیت‌ها نسبت به

۴. نتیجه‌گیری

استفاده از قطعات با سختی و استحکام بالا در صنایع نظامی، خودروسازی، نیروگاهی و ساخت انواع قالب‌ها، امری ضروری است. در گذشته ساخت این نوع قطعات با روش‌های غیرمستقیم مانند ماشینکاری تخلیه الکتریکی صورت می‌گرفت که با مشکلاتی چون زمان زیاد تولید همراه بود. با پیشرفت ماشین ابزارها و ابزارهای برشی، امکان ماشینکاری مواد سخت

برشی دورانی تا حدودی برطرف شده است. انتخاب پارامترهای ماشینکاری بهدلیل وجود نیروهای برشی و حرارت تولیدشده زیاد از اهمیت خاصی برخوردار است. انتخاب نامناسب پارامترهای فرایند، ممکن است باعث بروز عواقب جدی مثل آسیبدیدن ابزار، قطعه کار و حتی ماشین ابزار شود.

فرایند سنگزنی توانسته جایگاه ویژه‌ای بین فرایندهای ماشینکاری به دست آورد. هزینه‌هایی که بهدلیل فرسوده شدن ابزار و زمان تعویض ابزار باعث کاهش کاربرد فرایند سخت تراشی می‌شد، امروزه با پیشرفت ابزارهای برشی، انواع روش‌های پوشش دهنده، هندسه‌ای ابیر ابزار و ابزارهای جدید با لبه

۵. مأخذ

- [1] Zebala, W., J. Siwiec. "Hard Turning of Cold Work Tool Steel with CBN Tools." *Advances in Manufacturing Science and Technology*, 36(4), 2012, pp. 19-32.
- [2] Thakur, D. G., B. Ramamoorthy, L. Vijayaraghavan. "Study on the machinability characteristics of superalloy Inconel 718 during high speed turning." *Materials and Design*, 30, 2009, pp. 1718-1725.
- [3] Durul, U., O. Tugrul. "Machining induced surface integrity in titanium and nickel alloys: A review." *International Journal of Machine Tools & Manufacture*, 51, 2011, pp. 250-280.
- [4] Ezugwu, E. O., J. Bonney, Y. Yamane. "An overview of the machinability of aeroengine alloys." *Journal of Materials Processing Technology*, 134, 2003, pp. 233-253.
- [5] Kamata, Y., T. Obikawa. "High speed MQL finish-turning of Inconel 718 with different coated tools." *Journal of Materials Processing Technology*, 192–193, 2007, pp. 281-286.
- [6] Yazid, M. Z. A., G. A. Ibrahim, A. Y. Said, C. H. CheHaron, J. A. Ghani. "Surface integrity of Inconel 718 when finish turning with PVD coated carbide tool under MQL." *Procedia Engineering*, 19, 2011, pp. 396-401.
- [7] Nurul, A. K. M., F. Ahmad, M. Ismail, N. Khairusshima. "Effectiveness of uncoated WC-Co and PCD inserts in end milling of titanium alloy Ti-6Al-4V." *Journal of Materials Processing Technology*, 192–193, 2007, pp. 147-158.
- [8] Byrne, G., D. Dornfeld, B. Denkena. "Advancing Cutting Technology." *Manufacturing Technology*, 2003, pp. 483-695.
- [9] Bartarya, G., S. K. Choudhury, "State of the art in hard turning." *International Journal of Machine Tools & Manufacture*, 53, 2012, pp. 1-14.
- [10] Chou, Y. K., J. Chris. "White layers and thermal modeling of hard turned surfaces." *International Journal of Machine Tools and Manufacture*, 39, 1999, pp. 1863-1881.
- [11] Bosheh, S. S., P. T. Mativenga. "White layer formation in hard turning of H13 tool steel at high cutting speeds using CBN tooling." *International Journal of Machine Tools and Manufacture*, 46, 2006, pp. 225-233.
- [12] Schwach, D. W., Y. B. Guo. "Feasibility of producing optimal surface integrity by process design in hard turning." *Materials Science and Engineering*, 395, 2005, pp. 116-123.
- [13] Baksa, T., T. Kroupa, P. Hanzl, M. Zetek. "Durability of Cutting Tools during Machining of Very Hard and Solid Materials." *Procedia Engineering*, 100, 2015, pp. 1414-1423
- [14] Benga, G., I. Ciupitu. "Influence of coating and tool geometry on the tool life." *Chapter 91 in DAAAM International Scientific Book*, 2009, pp. 931-938.
- [15] Çalışkan, H., C. Kurbanoglu, P. Panjan, M. Cekada, D. Kramar. "Wear behavior and cutting performance of nanostructured hard coatings on cemented carbide cutting tools in hard milling." *Tribology International*, 62, 2013, pp. 215-222.
- [16] Denkena, B., J. Köhler, B. Breidenstein, A. M. Abrao, C. E. H. Ventura. "Influence of the cutting edge preparation method on characteristics and performance of PVD coated carbide inserts in hard turning." *Surface & Coatings Technology*, 254, 2014, pp. 447-454.

- [17] Guddat, J., R. M'Saoubi, P. Alm, D. Meyer. "Hard turning of AISI 52100 using PCBN wiper geometry inserts and the resulting surface integrity." *Procedia Engineering*, 19, 2011, pp. 118-124.
- [18] Grzesik, W. "Influence of tool wear on surface roughness in hard turning using differently shaped ceramic tools Wear." *Wear*, 265, 2008, pp. 327-335.
- [19] Kossakowska, J., K. Jemielniak. "Application of Self-Propelled Rotary Tools for turning of difficult-to-machine materials." *Procedia CIRP* 1, 2012, pp. 425-430.
- [20] Kishawy. H. A., J. Wilcox. "Tool wear and chip formation during hard turning with selfpropelledrotary tools." *International Journal of Machine Tools & Manufacture*, 43, 2003, pp. 433-439.

پی‌نوشت

1. electrical discharge machining (EDM)
2. MQL
3. physical vapor deposition (PVD)
4. WC-Co
5. polycrystalline diamond (PCD)
6. wiper
7. variable hone radius

